

A^o
 CSÁSZARI ÉS KIRÁLYI FELSÉG^o
 ENGEDELMÉVEL.

Nro 28.

Költ Bétsben, Sz. György Havának (Áprilisnek)
 9-dik napján 1799-dik Efstendőbenn.

Hadi Környüállások.

i.) A^o Német Birodalmiak.

T*irolis Fő-Városából Innsbruckból Mártzius*
 30-dikán: — „Most érkeze hozzánk egy bi-
 zonyos Tudósítás az eránt: hogy a^o Fr. ák Ti-
 rolisból, mind Martinsbrucknál; mind Finster-
 müntznél visszta-takarodtak: és Finstermüntznél
 a^o hidat is el-égették magok után az Inn vizén.
 Vissza-vonulásokat a^o Fr. áknak az okozta,
 mivel hallották, hogy Gen. Hotze, Graubünd-

F f.

teniekkal szándékozik bé-rontani, 's nékiek há-
túlról kerülni. — A' fel-fegyverkezett Lakosok,
és 24 Stuttzos Kompániák, mind öfzsze 12 eze-
renn, már Landecknél öfzsze vagynak gyülekez-
ve, 's ezekben a' napokban elébb fognak nyo-
múni."

(A' Martinsbrucki szoros-járás (Pafzszus)
az Inn, a' Tauferi szoros-járás pedig az Ets
folyó vizeknek Graubündtenből való ki-folyásá-
nál vagyon. A' Finstermüntzi Pafzszus is az Inn
vizénél van, valamivel alább Martinsbrucknál.
Landeck is az Innél fekszik, Innsbruck Városa
felé.)

Botzenből (az Eisack vize mellett, hegyek
között fekvő nevezetes Városából Tirolisnak)
Mártz. 29-dikénn: — „F. M. L. Bellegarde fő-
quártéllya Schlandersbenn vagyon. Gen Loudon,
ki a' Fr. áktól külön szoríttatott vólt Vintsch-
gaubann; de vitéz módra keresztül vágta ma-
gát rajtok, tegnap ide érkezett Innsbruckonn
által, 's mindjárt tovább utazott Gróf Bellegard'
hoz."

Lindau Városából (mely a' Konstántziai-tó-
nak két Szigeteinn fekszik) Mártz. 30-dikánn,
estvéli tíz órákor: — „Egy Staféta éppen most
hozá ide azt a' hírt, hogy a' Cs. Kir. Sereg
már Schaffhausenbenn áll."

A' Konstántziai tóra való fel-készítéséhez
egy Cs. K. könnyű-szerű Hadi-Hajós-Seregnek,
még a' múlt Hónap' véginn hozzá fogott Ober-
ster Williams, a' mely Hajóssereg nagyon se-
gítheti a' Cs. K. Katonaságnak Helvétziába va-
ló bé-rontását.

Hogy Bazileábann, nyomtató-prés alatt volt a' Sváb Kerületre nézve ki-tsinaltt Frantzia módi Konstitútzio; nem tagadhatta a' Fr. Direktórium: hanem szokása szerént azzal menté magát, hogy ez, az ő tudása nélkül esett.

Egy Feldkircheni Levél, mely Mártz. 26-dikánn költ, azt írja, hogy a' Fr. ák, 3 ezer emberre telzik a' magok 22-dik és 23 dik Mártziusi veszteséget. — Nagy részt vettek diadalmas verekedéseinkben a' fel-fegyverkezett Lakosok, kiknek hív bátorságokat meg is köszönték személy szerént F. M. L. Hotze, és Gen. Májor Jellachich, Mártz. 26-dikánn a' Tanács-házbann egygyütt ült Rendeknek.

Straßburgból (Frantzia Országbann fekszik) Mártz. 25-dikénn: — „Ma érkezett ide az Armádiánktól egy Kurír azzal a' hírrel, hogy a' Jourdan Generális és Fő-Hertzeg Károly között Mártz. 20 dikánn kezdődött verekedés, tartott 22-dikig, ki-mondhatatlan nagy vitézséggel. Az úgy nevezett Guidés Corps (Jourdan Testőrző Serege) mindének felett jól viselte magát, de sokánn is hullottak el belőle. Jourdan alatt el lötték a' paripáját. Generális Lefevre sebbe esett. A' Seborvosok kéntelenek voltak karját fel vágni, hogy ki-vehessék belőle a' puska-golyóbist. Hünningenbe hozták (Ez a' Város, Bazel alatt fekszik a' Rajna partján), 's ott fogják gyógyítani. Azt halljuk, hogy Bernadotte Generálistól egy Divisió (mintegy kilentz ezer) Katonaságot kért Jourdan segítségül, mely már meg is indult a' Duna-felé Generális Delaborde vezérlése alatt.“

A' Frantzia Újságok is ki-hirdették már, hogy Mainoni Frantzia Generális, a' Cs. K. Vitézek' rabságába esett Graubündten szélein. Ezen történetet következőképen adják elő: Mainoni, 60 Katonáival, egy igen szoross útonn állott, a' hol a' nagy hó, 's a' rőszs út miatt gyalog kellett neki lenni, 's a' nagy hasa (potroha) miatt el nem siethetett a' veszedelem elől. Lecourbe Frantzia Generális el ment ugyan mindjárt segítségére, de már akkor vitték, ha mi nehezen is, a' mázsás Generálist.

A' Pruszfiai Udvarhoz rendeltetett Ts. K. Követ, Generálmajor Gróf Dietrichstein, Berlinbenn volt már Mártz. 23-dikánn. Ez a' Gróf Úr, Pétersburgbann viselt vala Cs. K. Miniszterséget az alatt, míg távol volt onnét a' rendszeréntvaló Cs. K. Követ Gróf Cobenzel.

Baváriának Filshofen nevű Helységéből Apr. 2-dikánn: (egyenessenn hozzánk útasított Levél) „Az új Választó-Hertzeg, hat ezer új Katonának ki-állítását kíván Baváriától; 's a' mint itt közönségnszen hiszik, majd lassanként többet is.”

A' Palatinátusbann el követett erőszakos mindennémű sattszoltatásait és ki-tsikarásait Gen. Bernadott'nak nem hagyta helybe a' Párisi Direktórium; 's az ezután el követendők eránt, kemény ellenző parantsolatot küldött Bernadotthoz.

2.) A' Helvétziaiak.

Graubündten' Lakosairól, nagy boszszankodással, és izidalmazással beszélik a' Fr. Új.

ságok, hogy fel-fegyverkezvén, Azok több helyek-
kenn meg-támadták a' Fr. Katonaságot, és so-
kat le-öldöstek közzüle. Nevezetessen a' mint
hatfáz Frantziák, Gothárd roppantt hegye fe-
löl Dissentis neyü Helységnél keresztül vereked-
tek volna a' méjj fagyos havonn, Graubünd-
ten felé: útjokbann meg-támadták őket a' Grau-
bündteniek, és sokat le öltek közzülök, a' töb-
bi pedig a' hóval 's jéggel fedett hegyek közzé
szaladt, a' honnan kétség kívül kevesen szaba-
dúlhattak ki.

Graubündtenből, az' előbbeni Hadi-tanáts-
nak Tagjai, fogva vitettek Tigúrumba (Zürch-
be) Mártz. 15-dikénn; ellenbenn minden ki-köl-
tözött Graubündteniek, Chur Városába küldet-
tek, a' hol és a' Tartomány egyéb részében is
mindenütt Fr. módi változások tétetnek.

Hogy eleit vehesse n' Lucernai Kormány-
szék, a' fegyverfogásra alkalmas Helvétziai Iff-
júság' csoportos ki-költözésének: meg-hirdettet-
te, hogy mind Azok, valakik, 14. napok alatt
viszsa nem térnek el hagyott Hazájokba: úgy
tartatnak mint valóságos Kiköltöztek, 's el-
vesztik a' vagyonyokat: de ezen kemény han-
gú Hirdetménynek se' vólt az a' foganattya, a'
millyent reménylett a' Direktórium. Egy tso-
port Kiköltöztek, a' mint 14. vizsgálódó Fr. ák-
ból álló Őrizetre bukkantak volna az Argau
Kantonbann: mind egygyig le-öldösték őket.

3.) *Olasz Országok.*

Veróna vidékeinn oly szándékkal kezdték
a' Fr. ák Mártz. 27-dikénn az ellenségeskedést;

hogy a' Veróna megett fekvő hatalmokat el foglalhassák, 's e' meg-lévén, Roncónál által szállhassanak az Etsch (Athesis) vizénn, 's meg-kerülvén mind a' két szárnyát Seregünknek, kényszerítsék azt, Vicenzánn által való maga visszavonására, a' midőn ők, kedvekre körül foghatták volna osztánn mind Verónát, mind Legnagó Várát. Valóbann el is nyomták Kaim F. M. L. ot, Pastreugói tanyájából, 's már Mártzius' 30-dikánn, a' Serrurier Generális vezérlése alatt lévő Fr. Seregosztály, egészszenn által-szállott az Etsch vizénn, 's Verónához fél-óránnyira visszanyomta Seregünknek elől-állott Szakaszait; egyfzersmind pedig, Seregének egygy Tsapattya által, azt a' hegyet is igyekezett el foglalni, mely, Népünk' jobb szárnyát fedte.

Illy terhes környülállásokbann Frölich F. M. L. ot, küldötte el a' mostani Fő-Kormányzó F. M. L. Kray az ellenségnek megtámadására. Minthogy F. M. L. Frölich, a' Viczentzai útról, Vicenza Városánn által kéntelenítettett keskeny rendekben szállítani elébb a' maga népet: két órát töltött el a' ki-rendeltt helyére való el jutásbann: de el érkezvénn oda, 3 Tsapatokra osztotta fel Népét, megtámadta három helyett az ellenséget, 's oly szerentsés vólt, hogy mind a' 3 Kolonnyai győztek: mert jól-lehet nagyobb számmal vóltak a' Frantziák, 's nagy tüzzel állottak ellent; még is F. M. L. Frölich, 3 óránnyira verte őket vissza, 's úgy a' hídhöz szorította, hogy egy könnyű-szerű tsopotjuk által hirtelen el rontották a' felső hí-

dat; ne hogy azon, egy időbenn ő velek, által vehesse magát az Etschenn a' Cs. K. Katonaság: de kéntelenítettett is e' szerént önnön Kolounya farkát az Etsch bal partján hátra hagyni; melynek leg nagyobb része, azonnal fogságunkba esett. Némellyek közzüle, el szaladtak a' Tirolisi hegyekre: de Azok se' reménylhettek meg szabadulássokat. A' második hídnál is megszorította vitéz Népünk a' Fr. ákat: bár mint durrogtak is az ágyúk feléje, a' túlsó part' halmaíróól.

F. M. L. Kray általjábann ditséri Katonáságunkat bátor vitézségéről: a' főbb Tisztek közül, érdemlett ditsérettel meg is nevezte: Frölich F. M. L. ot; és Lattermann; Elspitz; 's Gottesheim Generálmájorokat.

Különösenn derék Tzolgálatot tettek ezen győzedelem' alkalmatosságával is a' Lovasság' ágyúi. A' veszteséget részünkről türhetőnek írta F. M. L. Kray, az ellenségéhez képest. Midőn elindúlt a' Kurír Béts felé: már akkor ezerre ment az el fogott Fr. ák' száma, kik között sok Stábális és Fő Tisztek vagynak.

Pápa Ő Szentsége sorsa még nem tudatik: mert, hogy a' Toskánai földről el költözzön: ez eránt meg-újjított kívánságát értette ugyan a' Fr. Direktóriumnak Mártz. 10-dikénn, 's mindjárt akkor tanátsot is tartatott 3. Orvosok által: de Ezek azt ítélték: hogy a' Sz. Pápa, gyenge egészsége miatt, hosszú útát nem tehet: kiknek ítélete, egyenessenn Pári'sba küldődött.

A' Római Respublikának meg-tsillapított, de egészszenn le nem tsendesített Ofztályaiba

mindég több több Fr. és Cisálp. Katonaság küldö-
dik: hogy új zenebona ne üthesse ki magát ben-
nek. — Civita vecchia, minekutánna 34 napi os-
tromot, 's öt napi és öt éjjeli ágyúzást erős
szívvel nem tsak ki-állott; hanem maga is a
ostrom-közbenn több ízben ki-tsapott; és a' bé-
rontani akartt Ostromlóknak egynehányfzori
próba-tételeiket vitézül vizfsza-tartóztatta volna;
kértelen vólt végre meg-adni magát Mártz. 3-di-
känn.

Nápolyból Mártz. 2-dikänn: — „Az Ab-
ruzzói földönn, Guardiagrele vidékénn, 4 ezer-
nél több Insurgensek sántzolták bé magokat:
Amalfinál pedig rabló-hajókat járkáltatnak fel 's
alá, mellyek, az egészfsz-part hosszábann gá-
tollyák a' kereskedés' folyamattyát. — Kalá-
briából nem érkezett el a' rendes Kurír ezenn
a' hétenn, melynek azt az okát gondoltyák itt,
hogy Kárdinális Ruffo, a' ki Kalábriába Kirá-
lyi Sereggel szállott ki, el vágta az egygyesü-
lés' úttyát. — Nápoly Városa, hat új nevű Ke-
rületekre van fel-osztva.“

4.) Frantzia - Országaiak.

Azon Tiszteket szabadon botsáttatta a' Di-
rektórium; kik Briançonbann vóltak azért fog-
va; hogy Turinbann, a' Királyi uralkodás ideje
alatt zenebonát támasztottak vólt.

Bernadotte Serege' erőssítésére rendeltetett
a' Metzi Örizet, 's Belgiomból is az ott vólt
Katonaságnak nagyobb része.

A' Belső dolgokra ügyelő Miniszter kemé-

nyen rájok írt a' Respublika' minden Ofztál-
lyaibann lévő Kommiszfzariusokra, hogy a' Ka-
tonáknak ki-írtt engedetlen Ifjakat, erőszakos-
sann is kényszerítsék fegyverfogásra.

B é t s.

Egy Tirolisból érkezett Levélnek ez az ér-
telme: A' Tauferi passusnál (a' Tirolisi és a'
Graubündteni határokon) Graubündteni Mészá-
rosok vezették keresztül némelly titkos úton
a' Fr. ákat, kik a' Tirolisieknek Glurus nevű Vá-
rossokat fel gyújtották, 's a' Lakosokra zárták
az ajtókat, kik közül sokan oda is égtek. Az
el szaladtak közül még az Alsíszonyokat és a'
gyermekeket is le öldösték. Ezen hallatlan ke-
gyetlenség által annyira fel bosszszantattak a' Ti-
rolisiak, hogy már pardont sem akarnak adni
többé a' Frantziáknak. Az íszonyú közliklákon
keresztül magokat vizsgálta vont Katonáink beszél-
lik, hogy némellyeknek közülök nem lévén vas
kaptok (Steigeisen) irtóztatóul le zuhantak a'
nagy méjjségbe: de nem mindnyájan sértették
meg magokat.

Itt az a' híre, hogy egy nagy Orosz Se-
reg Erdély Országban fogna nem sokára keresz-
tül masírozni Olasz Ország felé: némely Újsá-
gokban pedig azt olvassuk, hogy harmintz
ezernél felesebb számú Orosz Katonaság, Mold-
va Országban által veszi útját, 's már egy ré-
fze el is érkezett Oláh Ország' Fő-Városába Bu-
karestbe; 's onnan tovább, Bulgár, Szervia,

Bosznia, 's Dalmata Országokonn keresztül folytatta úttyát.

*Lemberg*ből Mártz. 22-dikénn: — „Egy Orosz Seregosztály, melynek száma 45 ezerre határoztatik, e' folyó Hónapnak 26-dikánn lép-bé Brodynál és Tarnopolnál a' Cs. K. Biroda-lom földjére, Gallíciába. Az ide való Kormány-szék' Tanácsosi közzül Gróf Castiglioni, holnap után fog elibe indulni, mint a' Felség által ki-nevezett Vezető-Kommiszfzarius. Egy Cs. Kir. Fő-Strázsamester pedig, ki a' Katonáság' részé-ről van ki-rendelve ezen segítő Orosz Sereg eránt a' Cs. K. Birtokokbann tejendő intézetek végett, már el-utazott ianét. Uraságaink közzül is so-kann készülnék ki-utazni eleikbe az Orosz Vi-tézeknek.“

Cs. K. és Orosz Feldmarsal Gróf Szuvarow, midőn áldást adatott magára Apr. 3 di-kánn a' Sz. Mihály Templomabéli Plébánus Úr által: az Oltár előtt le-borúlva igen buzgóann imádkozott a' hadnak szerentsés ki-meneteléért, és a' Religió 's a' Papi Rend erántt viseltető tiszteletéből meg-tsókolta, a' Szentséggel áldást adott Plébánus Úr' kezét, bár mint igyekezett légyen is az Egyházi-Személy ezen nagy tiszte-lettetelt meg-gátolni.

Olasz-Országbann a' Cs. K. Armádiát is fog-ja kormányozni Gr. Szuvarow, az Oroszfzal egy-gyütt.

Minekutánna Gróf Szuvarow - Rimnisky-t Cs. K. Feldmarsallá méltoztatott nevezni Ő Fel-sége; Cs. K. Generáladjutántnak melléje rendel-

te, a' Fürstenberg nevet viselő gyalog Reg. béli Oberstlieutenántot Thelen Urat.

Feldmarsal Szuvarow maga mellé kérte a Török háborúbann vele egygyütt vítézkedett Karájtsai és B. Kienmájer Generálisokat. Örömmel hallotta, hogy F. M. L. Kray (Szepességi fi) is vele fog szolgálni az Olasz Armádiánál; azt mondván felöle: hogy jobb keze fogna lenni.

Tegnap előtt (Vasárnap) délelőtti 11 óra tájban érkezett meg ide Nádorispány Ő Kir. Fő-Hertzege Sz. Pétersburgból igen jó egészségben.

Sz. Pétersburgból Mártiz. 17-dikénn: —, Itt most meg-lehetős meleg napok járnak, de éjszaka mindég meg-fagy. Némellyeknek meg-ártott itt közzülünk a' Néwa vize; de másoknak éppen nem. Mint a' Duna a' hol a' Fekete tengerbe szakad, több ágakra oszlik, 's Szigeteket formál sok tsavargásaival; úgy a' Néwa is, Napkelet felől a' Finnai tenger-öbölbe szakadván, sok Szigeteket tsinál, mellyek, még e' fogytánn lévő Század' elején, részszerént motsáros és puzta, részszerént pedig berkes 's erdős helyek voltak. De miólta 1703-bann Első Péter Császár egygyik Szigeten egy Várat kezdett építeni, mellyet Sz. Péterről, Sz. Pétersburgnak nevezett, 's idő jártával más épületeket is építtetett; úgy emelkedett fel azután lassanként a' sok Szigeteken, Birodalmának Fő-Városa, mely szinte úgy láttatik lebegni a' víz-hátán, mint Velenize Városa. A' Néwa nagyobb ága, tsak nem két egyforma részre osztja a' Várost. Partjá-

nak nagyobb része, négy szegű gránit kövel van ki-rakva. Szint így ki-vagnak egyéb tsatornái is a' Város' úttzái közepén folyó-víznek prémezve, 's szemekeket gyönyörködtető sétáló-hellyel kedveskednek. Minden öl az így ki-rakott partbann, 300 Rubelbe (500 forintba) került, pedig sok ezer ölekre terjednek ezen kies partok. A' sok pompás házak, 's oszlopokkal fel-ékesített számos paloták, mellyek között a' Császári téli és a' márvány palota, első helyet érdemlenek; a' szép hofszú hídak, 's több illy felséges tárgyak, már is fel emelik ezen Várost szépségére nézve, amaz ezer esztendősnél is idősebb Páris, és London Városai felett. De vagnak sok fa-házak is, kivált a' távolabb eső úttzákbann. Itt kész fa-házakat lehet venni a' Vásárbann, mellyeket széllyel lehet rakni, 's egy helyről másra vinni. "

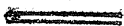
Egy más Sz. Pétersburgi Levélből olvassuk: „A' Fő - Hertzeg Nádorispánynak jövőndő Hivesse (Mátkája) egynehány ízben drága Magyar ruhába öltözött, 's úgy jelent meg a' Bálokban. Talám tsak egy érzékeny szívű Poéta tudná vóltaképpen le-írni ezt a' Hertzeg Kisafszzony-nak természeti szépségéből, és a' köntösnek kellemetes vóltából származott igen kedves tekintet. Egy Bétsi Dáma a' ki Pétersburgbann született, küldött ide két fa-bábot, mellyek a' Magyar Afszzonyi öltözetnek regulái szerént vóltak fel-öltöztetve, 's azok szerént készítették azután itten nagyban a' ruhákat. Nem hiszem, hogy ez előtt Magyar öltözetű Dámát láttak vólna itten a' Sz. Pétersburgiak.

A' Fő-Hertzeg Ferdinánd Magyar Lovas Reg. jében Fő-Strázsamesteri ranggal igen érdemessenn vitézkedett: de most el gyengült egészsége miatt hadi-szolgálatot nem tehető Barcsay Urat méltóztatott Ő Felsége, Oberstlieutenántságra emelni.

A' sok hó, 's a' nappali olvadás és éjjeli fagyás, mint meg annyi apró halmotskákká 's kis völgyekké változtatta itt Mártzius' utolsó 's Apr. első napjaibann az úttzakat, mellyekenn ugyan azért nagy ügygyel bajjal lehetett járni gyalog is: másképp pedig még bajosabbann. Esett is a' lovakbann nem kevés kár. A' többek között Albert Hertzeg két igen derék hámos lovainak is el tört a' lábok a' múlt Szombaton; egy könnyű kotsi előtt, mellyeknek nem lehetett egyéb orvoslása; hanem még az nap a' Sinterhez kellett őket vinni. — A' magas épületek tetejéről, egy ölnyinél hosszabb, és igen vastag jég tsapok függöttek; mellyeket a' hol jó móddal lehetett szurkálni, le is taszigáltak, hogy véletlen le-hullásokkal kárt ne tegyenek az Altaljárók bann.

Élegyes Tudósítások.

Hogy Moliternit meg-ölték a' Lazzaronik Nápolybann; hogy a' Frantziák Nápolyból kijöven, Kápuába vették magokat; és hogy S. Cyr Fr. Generális sebbe esett volna a' Mártz. 21-dikénn történt Osterachi ütközetbenn, meg nem bizonyosodott: de hogy Vandamme Di.

viziós Fr. Generális, a' Sváb Kerületbenn fe-
lette sok pénzt, 's egyéb pénzi érőt is ki-táská-
a' Német Lakosoktól, 's abbann felette sok időt
vesztegetett el a' Fr. Armádiának nem kevés ká-
rára: közönséges tanúbizonyságok által valósá-
gos dolognak jelentetik. Az a' híre, hogy Jour-
dan el fogatta már Vandammot, 's Párisba kül-
dötte. A' sebbe esett Lefevre Generalist már
Kolmár Városába vitték túl a' Rajnánn, gyó-
gyítani.

Velentzéből Mártz. 27-dikén: — „Korfu
(Corcyra) Szigete' birtokába jutván az egygye-
sültt Orosz és Török Sereg; azzal az alkalmat-
ossággal, nyert egy lá Brupe nevezetű Fr. Fres-
gátot is, egy línei hajóval egyetembenn, mely
éppen az a' Leánder nevű, 50 ágyús Angliai
hajó, a' mely, Abukirnál, Nelson vezérlete alatt
igen derekassann viselte magát a' Fr. ák ellen;
hanem annakutánna, útazása közben, Kándia'
Szigeténél, egy Genereux nevű, 74 ágyús, Fr.
línei hajó által el vétetett, és Korfu alá vite-
tett.”

Bavária Fővárosábann Münchenbenn az új
Választó-Hertzeg, némely előkelő Személyeket
meg-árestáltatott, 's papirossaikat el petsételtet-
te. — A' Tiltségeknak 's feudumoknak örökség
szerént, firól fira való által-szállását el törlötte.
— A' Máltai Rend' Vitézeinek, a' kik Baváriá-
bann egy Szakaszfízt formálták a' nevezett Rend-
nek, holtig fizetést rendelt: 's a' jószágokat vilz-
fza vette a' Vál. Hertzegi Ház' számára, mely-
től lett el szakasztatása azoknak, a' Választó-

Hertzei Famíliá' most uralkodó Agának meg-
egygyezése nélkül lett.

Londonból Mártz. 5-dikénn: — „Az Or-
szág-gyűlés' 2 dik Táblája eleibe egy Kir. Írást
terjesztett Pitt Ur Mártz. 1 ső napján, melly
írásnak czéllya az, hogy Edvard és Ernst Kir.
Hertzegeknek, nem külömbenn Amália Kir. Ker-
tzegeleszönynek illendő tartására rendellyen meg-
kívántató segedelmeket a' Parlamentom.

A' Cs. K. Birodalomhoz járúlt néhai Ve-
lentzei Birtokok Gubernátorságábann, a' köze-
lébb meg-halálozott Pesaro Urat fel-váltotta
Grimani Ur, a' ki utólsó Bétsi Követe vala a'
Velentzei Respublikának.

Magyar Ország.

Szombathely vidékéről írják, hogy ott is
szinte úgy meg-újúlt a' tél, mint Bétsbenn. A'
Fejér-Vasárnap bezzeg fejér vólt: de a' hótól.

Nagyváradról Mártz. 25-dikénn: — „A'
Pesti és Kolosvári Magyar Teátromok marad-
vánnyiból itt szereztséssénn fel-állott Nemzeti
Jázdó-Társaság, mindent el követ, hogy Váro-
sunkat, és a' Vidékekről is bé gyülekezni szo-
kott Uraságokat, hasznos mulattságokkal gyö-
nyörködtesse estvéneként: melynek Tagjai, vala-
mint betsületes magok viseléséért, szorgalma-
tosságokért, a' Játékbann való ügyes vóltokért,
és mind a' Magyar, mind a' Német Játék-da-
raboknak mindenkori meg-válafztásáért, úgy kü-
lönösen azért ditséretet érdemlenek, hogy Jó-
zsef napján, Palatínus Ö K. Fő-Hertzegege-

nek tiszteletére, ily titulus alatt: A' Nagy-lelkű Hertzeg. egy újj, és négy felvonásból álló emlékezetes darabot jádzottak. A' Szerzője ezen Darabnak még nem akarja magát megneveztetni. Az ekkori szép muzsikának annál kellemetesebbé tételére, sok abban gyönyörködő Uri Rendek és Tifztségekben lévő Urak, semmit el nem mulattak. A' negyedik felvonáskor egy szépen ki-világosított kert tünt a' Nézők szemébe, hol hat ékes Alló-képeknek (Státuáknak) lámpásaikbann, ezen hat meg-világosított szók olvastattak: Eljen Fő-Hertzeg József-Nádor-Ispányunk. Hátul egy hegy emelkedett fel, mely is egyszerre, minden féle tüzi ékességekkel ki-tzifrázott Templommá változván, benne szemléltetett menyezet alatt Ő K. Fő-Hertzezségének által-tündöklő képe, és előtte egy füstölgő Oltár, ilyen írással: *Delicio Hungarorum vitam et felicitatem*. Egy ideig a' Templom előtt a' Jádzók, muzsika-szó alatt néma Játékot jádzottak, midőn pedig trombiták harsogása közt a' templom meg-nyílt; mind az Oltárhoz szaladtak, térdeiket meg-hajtották, és a' híres Mózárt Nótái szerént, majd magánosan, majd kettősön, 's majd egygyütt többen is énekelgettek. Ezek után Ernyiné Alszyony és Láng Ur, ketten tántzolván, végre egy egy borostyán-koszorút tartva, a' kép előtt le-térdepeltek, és a' Játéknak sok Vivát kiáltások közt vége lett. A' scénák ékesítésébenn nem kevés eszköz vólt Nemes Vármegyénk Seborvosa Hugl Ur.